

Наукова бібліотека СумДПУ імені А. С. Макаренка

Зірка українського відродження

Літературне досьє
до 170-річчя від дня народження Олени Пчілки

2019

Олена Пчілка (справжнє ім'я **Ольга Петрівна Косач**, з дому Драгоманова; 5 (17) липня 1849, Гадяч, Полтавська губ. – 4 жовтня 1930, Київ) – українська письменниця, меценатка, перекладачка, етнограф, фольклористка, публіцистка, громадська діячка, член-кореспондент Всеукраїнської академії наук (1925).

Свій творчий псевдонім Олена
Пчілка «позичила» від
невсипущих трудівниць-бджілок.

Письменниця часом підписувала
свої твори й іншими псевдонімами.

Основні з них - Анело; Бабуся
Олена; Віщий Олег; Гнибіда;
Княжна; Кучубеївна;
Колодяжинська О. та інші.

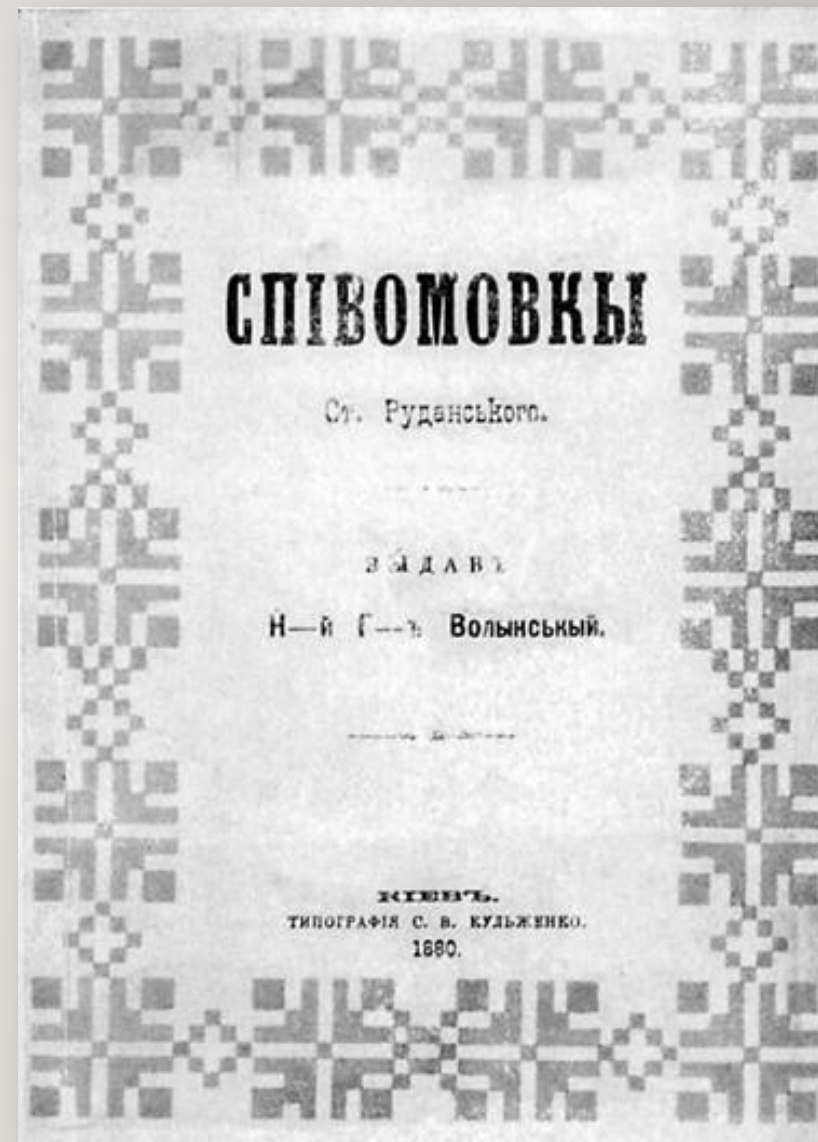

Творчий шлях Олени Пчілки розпочався з перекладів поетичних творів Пушкіна і Лермонтова. У 1876 році вийшла друком у Києві її книжка «Український народний орнамент», яка принесла авторці славу першого в Україні знавця цього виду народного мистецтва.

У 1880 році видала своїм коштом
«Співомовки» С. Руданського.

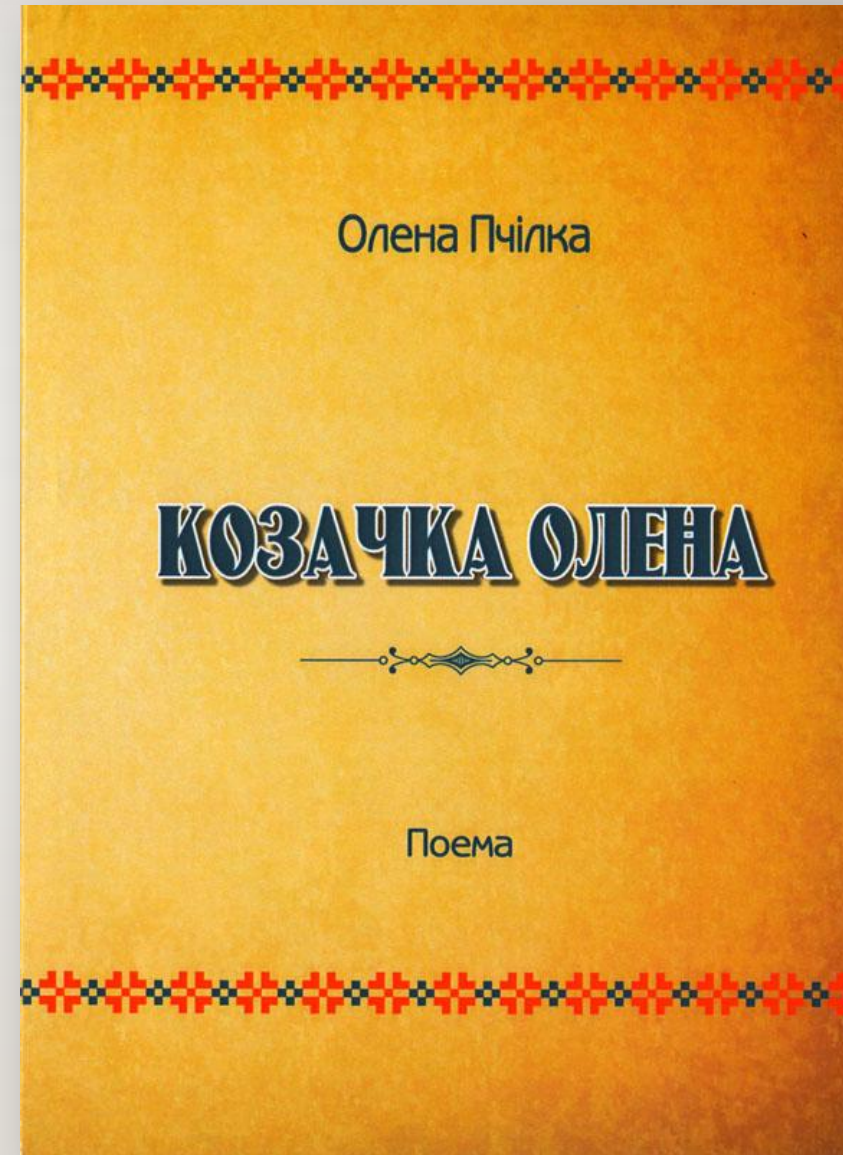

У 1881 році вийшла збірка перекладів
з Миколи Гоголя та Олександра Пушкіна
«Українським дітям».

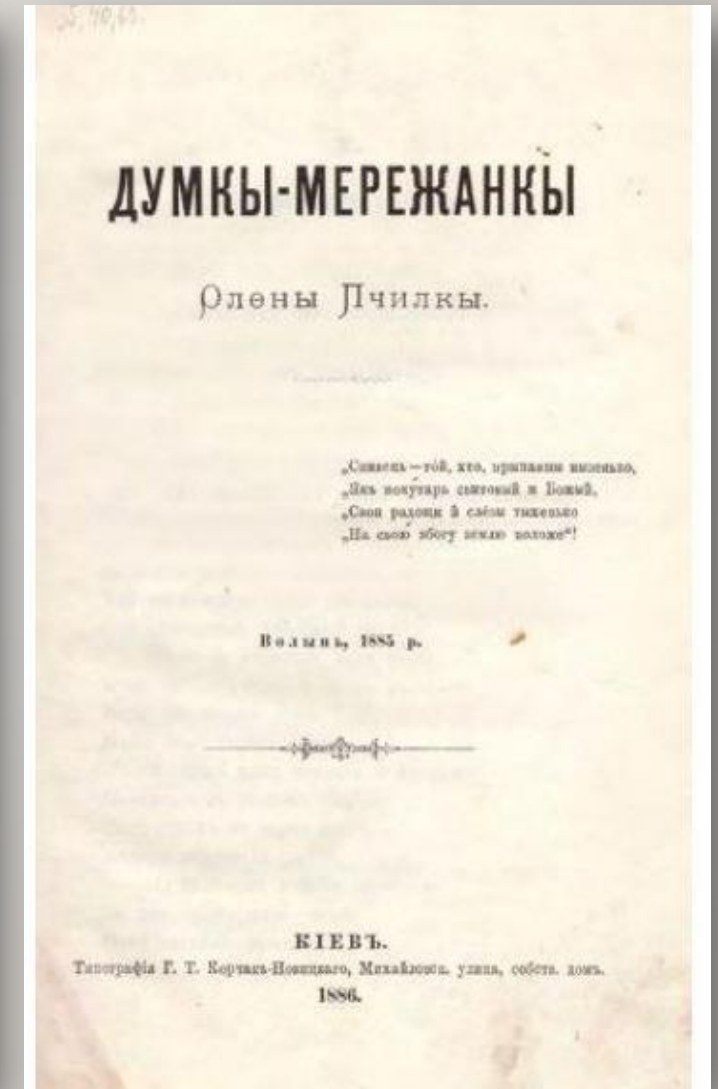
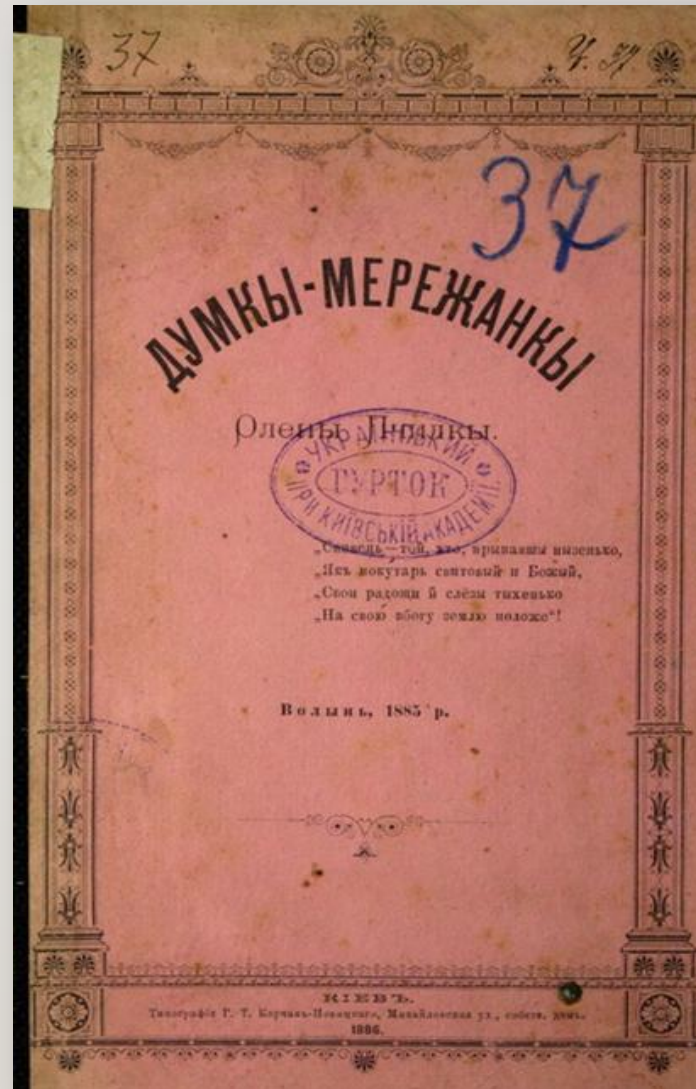

У травні 1882 року в с. Колодяжне на Ковельщині Олена Пчілка опублікувала свою першу поему «Козачка Олена» в альманасі «Рада».

У 1886 році видала збірку
«Думки мережанки», яка
складена з ліричних творів,
переспівів, байок і жартів.

У 1887 році, разом з письменницею
Наталею Кобринською, видала
альманах жінок-письменниць
«Перший вінок»

У кінці 90-х років
Олена Пчілка заснувала
журнал «Рідний край».

*Україно мила! Як добрая ненька, Дітей
своїх мову прийми, привітай, Від
щирого, рідного свого серденька! Лети-
ж, рідне слово, лети в рідний край!*

Олена Пчілка,
«Рідне слово» з часопису «Рідний Край»

РІДНИЙ КРАЙ

Часопись політична, економічна, літературна і наукова.

←→ ВИХОДИТЬ РАЗ НА ТИЖДЕНЬ У ПОЛТАВІ. ←→

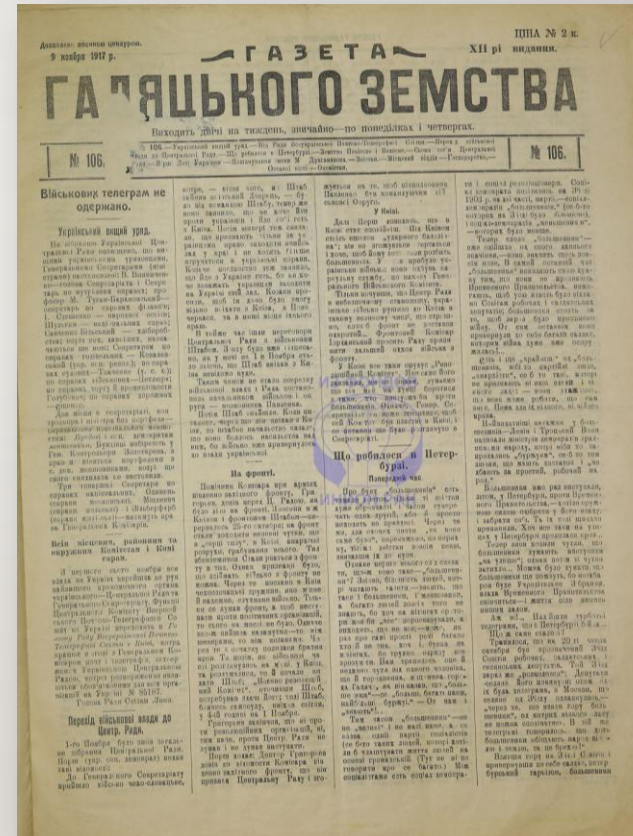
РІК ПЕРШИЙ.   Число 46.   17 грудня (ноября) 1906 року

Передплата приймається у Полтаві в конторі «Рідного Краю» на
Протопівській ул., будинок Оксюга, № 41, біля поштово-телег. контори.
Передплата на рік 3 карбованці, на 1/2 року 1 карб. 80 коп., на
місяць 35 коп., з пересилкою, окреме число 8 коп. За кордон на рік 5 кар.

Листи і рукописи треба засилати по адресі: Полтава Редакція
«Рідного Краю» Протопівська ул., будинок Оксюга, № 41, біля пошти
во-телеграфної контори.

У 1905 році у м. Гадяч Олена Пчілка редагувала журнал «Рідний край» та «Газету Гадяцького земства».

У 1908 році в м. Києві вийшла з друку збірка її повістей, оповідань, п'єс «Світова річ».

«Пігмаліон» - 1884 р.

«Маскарад» - 1889 р.

«Біла кицька» - 1901 р.

«За двором» - 1905 р.

«Артишоки» - 1907 р.

«Пожди, бабо, нових правів» - 1906 р

«Збентежена вечеря» - 1906 р.

«Півтора оселедця» - 1908 р.

«Поезія у стилі «Модерн» - 1911 р.

«Поезія у стилі «Модерн» - 1911 р.

«Збентежена вечеря» - 1906 р.

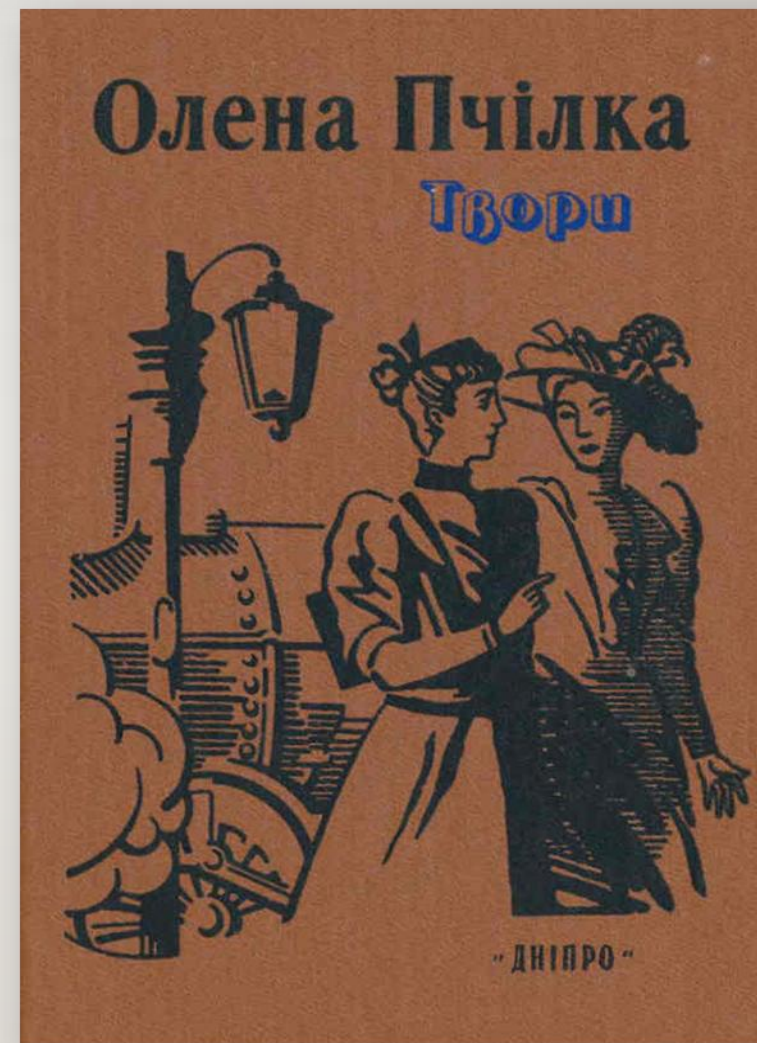

Олена Пчілка, після переїзду до Києва
почала писати твори для журналу
«Молода Україна».

Молода
 Україна
часопись української молодіжи.

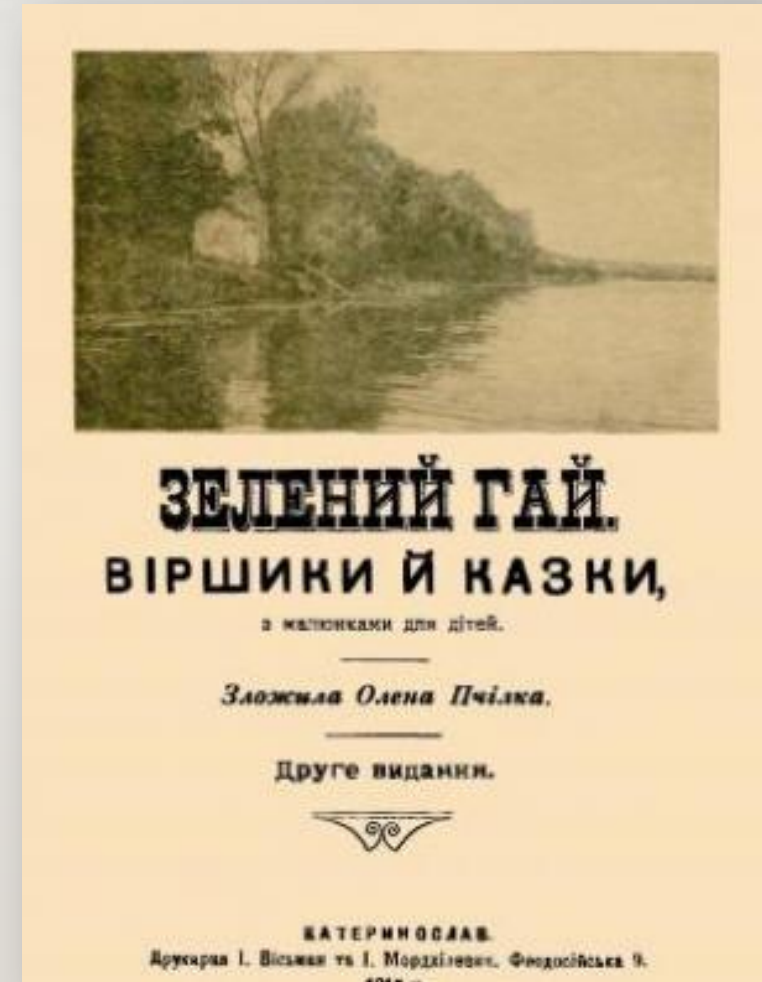
Після тривалої перерви, у 1972 році у видавництві «Дніпро» вийшла збірка письменниці під назвою «Твори».

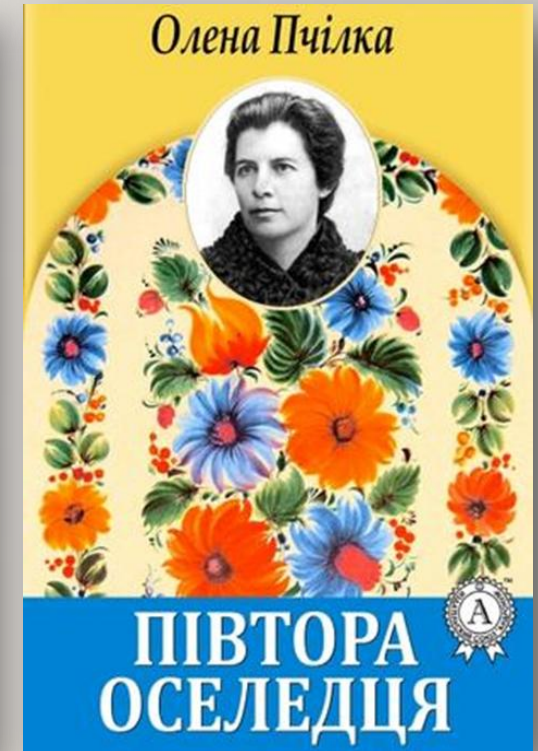
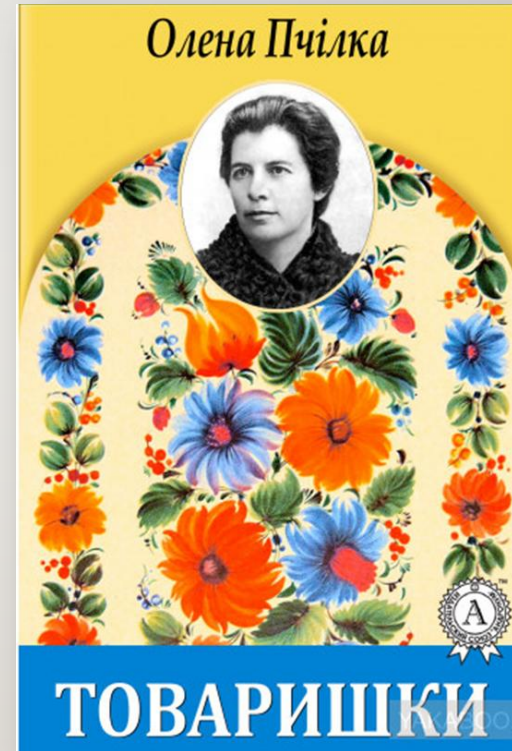
Кращі дитячі п'єси Олени Пчілки

- «Казка Зеленого гаю» (1914);
- «Весняний ранок Тарасовий»;
- «Щасливий день Тарасика Кравченка» (1920);
- «Киселик»;
- «Скарб»;
- «Мир миром» (1921);
- «Кобзареві діти».

Кращі твори Олени Пчілки

- «Товаришки» (1887);
- «Світло добра і любові» (1888);
- «Соловйовий спів» (1889);
- «За правдою» (1889);
- «Артишоки» (1907);
- «Півтора оселедця» (1908);
- п'єса «Сужена не огужена» (1881);
- п'єса «Світова річ» (1908).

Матеріал підготувала бібліотекар Шостак Т. В.